

İÇİNDEKİLER

SUNUM.....	3
ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	7

-I-

MUSTAFA KEMAL'İN DOĞUMU ÇOCUKLUK VE ÖĞRENCİLİK DÖNEMİ (1881 – 1902)	37
1. Mustafa Kemal'in Dünyaya Geliş ve Çocukluk Dönemi	37
2. Mustafa Kemal'in Öğrencilik Yılları	38

-II-

OSMANLI ORDUSU'NA KATILIMINDAN TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NİN KURULUŞUNA KADAR GEÇEN SÜREDE MUSTAFA KEMAL (10 Şubat 1902 - 23 Nisan 1920)	43
1. Mustafa Kemal'in Osmanlı Ordusu Saflarında Yerini Alması.....	44
1.1. Mustafa Kemal'in Osmanlı Subayı İken Katıldığı Askeri Tatbikatlar	44
1.1.1. Mustafa Kemal'in Sedes Askeri Manevraları'na Katılması	44
1.1.2. Mustafa Kemal'in Cumalı Ordugahı Tatbikatı'na Katılması	44
1.1.3. Mustafa Kemal'in Makedonya'da Kurmay Tatbikatı'na Katılması	45
1.1.4. Mustafa Kemal'in Osmanlı Ordusu'nu Temsilen Picardie Manevralarını İzlemek Amacıyla Fransa'ya Gönderilmesi.....	45
1.1.5. Mustafa Kemal'in Selanik-Kilkış Arasında Yapılan Manevralara Katılması	45
1.2. Mustafa Kemal'in Osmanlı Subayı İken Ayaklamaların Bastırılmasında Aldığı Görevler	45
1.2.1. İkinci Meşrutiyet'in İlanı Üzerine Çıkan Ayaklanmalar	45
1.2.2. 31 Mart Olayları	46
1.2.3. Mustafa Kemal'in Arnavutluk İsyani'nda Görev Alması	47
2. Mustafa Kemal'in Osmanlı Subayı Olarak Katıldığı Savaşlar	47
2.1. Trablusgarp Savaşı	48
2.2. Balkan Savaşları	50
2.2.1. Birinci Balkan Savaşı	50
2.2.2. İkinci Balkan Savaşı	51

İçindekiler

2.3. Birinci Dünya Savaşı	52
2.3.1. Çanakkale Cephesi	52
a. Arıburnu Muharebeleri	52
b. Anafartalar Muharebeleri	55
2.3.2. Doğu Cephesi	57
2.3.3. Suriye-Filistin Cephesi	58
3. Mustafa Kemal'in Osmanlı Subayı İken Görev ve Terfileri.....	62
4. Emperialist Devletlerin Osmanlı İmparatorluğu'nun Parçalanmasına Yönelik Olarak Aralarında Yaptıkları Gizli Antlaşmalar	67
4.1. İngiliz-Alman Antlaşması (15 Haziran 1914)	67
4.2. Mac Mahon-Abdullah Antlaşması (23 Ekim 1914)	67
4.3. Boğazlar Antlaşması (18 Mart 1915)	67
4.4. İstanbul Antlaşması (10 Nisan 1915)	67
4.5. Londra Antlaşması (26 Nisan 1915)	68
4.6. Fransız-Rus-İngiliz Antlaşması (3 Ocak 1916)	68
4.7. Petrograt Protokolü (Mart/1916)	68
4.8. İngiltere-Fransa-İtalya Antlaşması (21 Nisan 1916)	68
4.9. Sykes-Picot Antlaşması (16 Mayıs 1916)	68
4.10. Saint Jean De Maurienne Antlaşması (21 Nisan 1917)	69
4.11. Balfour Deklarasyonu (2 Kasım 1917)	69
4.12. Paris Konferansı (18 Ocak 1919)	69
4.13. San Remo Konferansı (19 Nisan 1920-26 Nisan 1920)	70
5. Birinci Dünya Savaşı Sonrası İmzalanan Mondros Mütarekesi (30 Ekim 1918).....	71
5.1. Mondros Mütarekesi'nin Hükümleri	71
5.2. Mondros Mütarekesi Hakkında Tümgeneral Mustafa Kemal'in Görüşü	73
6. Mondros Mütarekesi Sonrası Osmanlı İmparatorluğu'nun İşgal Edilmeye Başlanması.....	73
6.1. Kalan Son Osmanlı Toprağı Olan Anadolu'nun Yunan-İtalyan- İngiliz-Fransız ve Rus Orduları Tarafından İşgali	73

6.1.1. Osmanlı'nın 1792 Dağılma Dönemi Sonrası Kaybettiği Toprakları	74
6.1.2. 30 Ekim 1918 Mondros Mütarekesi Sonrası İtilaf Devletleri'nin Aralarında Yaptıkları Anlaşmalar Uyarınca Yaptıkları İşgaller	74
6.2. Osmanlı'nın Başkenti İstanbul'un Fiilen İşgali (13 Kasım 1918)	78
6.3. İzmir'in İşgali (15 Mayıs 1919)	82
7. Mondros Mütarekesi Sonrası Vatanın Bölünmesine Yönelik Ayaklanması	87
7.1. Ali Batı Olayı (11 Mayıs 1919 - 18 Ağustos 1919).....	88
7.2. Ali Galip Olayı (20 Ağustos 1919 - 15 Eylül 1919).....	88
7.3. Birinci Bozkır/Zeynelabidin Ayaklanması (27 Eylül 1919 - 4 Ekim 1919)	88
7.4. Birinci Ahmet Anzavur Ayaklanması (1 Ekim 1919 - 30 Kasım 1919)	89
7.5. İkinci Bozkır Ayaklanması (20 Ekim 1919 - 4 Kasım 1919)	89
7.6. Şeyh Eşref Ayaklanması (26 Ekim 1919 - 24 Aralık 1919).....	89
7.7. Kızılkuyu Olayı (28 Ekim 1919)	90
7.8. Apa Çatışması (28 Ekim 1919)	91
7.9. Dinek Çatışması (1 Kasım 1919)	91
7.10. Demirkapı Çatışması (16 Kasım 1919)	91
7.11. İkinci Ahmet Anzavur Ayaklanması (16 Şubat 1920 - 19 Nisan 1920)	91
8. Milli Mücadele Döneminde Yapılmış Olan Kongreler	92
8.1. Kars Kongresi (14 Kasım 1918).....	92
8.2. Kars Büyük İslam Şurası Kongresi (30 Kasım 1918 - 2 Aralık 1918)	92
8.3. Birinci Ardahan Kongresi (3 Ocak 1919 - 5 Ocak 1919)	92
8.4. İkinci Ardahan Kongresi (7 Ocak 1919 - 9 Ocak 1919)	92
8.5. Büyük Kars Kongresi (17 Ocak 1919 - 18 Ocak 1919).....	92
8.6. Birinci Trabzon Kongresi (23 Şubat 1919)	93
8.7. İzmir Müdafa-i Hukuk Kongresi (2 Mart 1919 - 19 Mart 1919)	93
8.8. İkinci Trabzon Kongresi (22 Mayıs 1919)	93
8.9. Birinci Balıkesir Kongresi (28 Haziran 1919 - 12 Temmuz 1919)	93

İçindekiler

8.10. Erzurum Kongresi (23 Temmuz 1919 - 7 Ağustos 1919)	94
8.11. İkinci Balıkesir Kongresi (26 Temmuz 1919 - 31 Temmuz 1919)	94
8.12. Birinci Nazilli Kongresi (6 Ağustos 1919 - 9 Ağustos 1919)	95
8.13. Alaşehir Kongresi (16 Ağustos 1919 - 25 Ağustos 1919).....	96
8.14. Muğla Kongresi (18 Ağustos 1919).....	98
8.15. Sivas Kongresi (4 Eylül 1919 - 11 Eylül 1919)	98
8.16. Üçüncü Balıkesir Kongresi (16 Eylül 1919)	98
8.17. İkinci Nazilli Kongresi (19 Eylül 1919 - 23 Eylül 1919).....	99
8.18. Üçüncü Nazilli Kongresi (6 Ekim 1919).....	100
8.19. Birinci Edirne Kongresi (16 Ekim 1919)	100
8.20. Sivas İçin Muğla Kongresi (20 Ekim 1919 - 31 Ekim 1919).....	100
8.21. Dördüncü Balıkesir Kongresi (19 Kasım 1919 - 21 Kasım 1919)	100
8.22. İkinci Edirne Kongresi (15 Ocak 1920)	100
8.23. Oltu İslam Terakki Fırkası Kongresi (21 Şubat 1920)	101
8.24. Beşinci Balıkesir Kongresi (10 Mart 1920)	101
8.25. Lüleburgaz Kongresi (31 Mart 1920 - 2 Nisan 1920)	101
9. Milli Mücadele Döneminde Faaliyet Göstermiş Olan Cemiyetler.....	101
9.1. Milli Mücadele ve Bağımsızlık Amacıyla Faaliyet Göstermiş Olan Cemiyetler.....	101
9.1.1. Kars Milli İslam Şurası (5 Kasım 1918).....	102
9.1.2. Milli Türk Fırkası (23 Kasım 1918)	103
9.1.3. İstihlas-1 Milli Kadınlar Cemiyeti (24 Kasım 1918)	103
9.1.4. Milli Kongre Cemiyeti (29 Kasım 1918)	103
9.1.5. Manisa İstihlas-1 Vatan Cemiyeti (Kasım/1918)	104
9.1.6. İzmir Müdafa-i Hukuk-u Osmaniye Cemiyeti (1 Aralık 1918) ...	104
9.1.7. Trakya-Paşaeli Müdafa-i Heyet-i Osmaniyesi (2 Aralık 1918)	104
9.1.8. Vilayat-1 Şarkiyeli Müdafa-i Hukuk Cemiyeti (2 Aralık 1918).....	105
9.1.9. Kilikyalılar Cemiyeti (21 Aralık 1918)	106
9.1.10. Müdafa-i Hukuk Cemiyeti (26 Aralık 1918)	106
9.1.11. Müdafa-i Vatan Heyeti (Aralık/1918)	106
9.1.12. Trabzon Muhafaza-i Hukuku Milliye Cemiyeti (12 Şubat 1919)	107

9.1.13. Karadeniz Türkleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (19 Şubat 1919).....	107
9.1.14. Tokat Karadeniz Türkleri Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti (23 Şubat 1919).....	107
9.1.15. Vahdet-i Milliye Heyeti (6 Mart 1919).....	107
9.1.16. Viyalet-ı Şarkiye Müdafaa-i Hukuk Milliye Cemiyeti (10 Mart 1919).....	107
9.1.17. Redd-i İlhak Cemiyeti (17 Mart 1919)	108
9.1.18. Adana Kılıkyahalar Cemiyeti (20 Nisan 1919).....	108
9.1.19. Oltu Meclis-İdare (2 Mayıs 1919)	108
9.1.20. Milli Ahrar Fırkası (4 Mayıs 1919)	108
9.1.21. İzmir Redd-i İlhak Heyet-i Milliyesi (4 Mayıs 1919).	108
9.1.22. Balıkesir Redd-i İlhak Cemiyeti (15 Mayıs 1919).....	108
9.1.23. Aydın Vilâyeti Muavenet-i Hayriye Cemiyeti (20 Mayıs 1919).....	109
9.1.24. Türkiye Müdafaa-i Vatan Cemiyeti (27 Mayıs 1919)	109
9.1.25. Denizli Müdafaa-i Hukuk ve Redd-i İlhak Cemiyeti (29 Mayıs 1919).....	109
9.1.26. Menteşeliler Müdafaa-i Vatan Cemiyeti (5 Haziran 1919)	109
9.1.27. Çine Heyet-i Milliyesi (12 Haziran 1919)	109
9.1.28. Akhisar Redd-i İlhak Cemiyeti (15 Haziran 1919).....	109
9.1.29. Söke Heyet-i Milliye (19 Haziran 1919)	109
9.1.30. Isparta Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (23 Haziran 1919)	110
9.1.31. Milas Müdafaa-i Vatan Cemiyeti (27 Haziran 1919)	110
9.1.32. Şark-i Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (10 Temmuz 1919).....	110
9.1.33. Denizli Heyet-i Milliyesi (12 Temmuz 1919)	110
9.1.34. Asıl Heyet-i Milliyesi (7 Ağustos 1919).....	110
9.1.35. Gönen Müdafaa-i Vatan Cemiyeti (10 Eylül 1919).....	110
9.1.36. Biga Müdafaa-i Vatan Cemiyeti (10 Eylül 1919).....	110
9.1.37. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuku Milliye Cemiyeti (11 Eylül 1919).....	110
9.1.38. Kastamonu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (28 Eylül 1919).....	111

9.1.39. Bursa Müdafa-i Hukuk Heyet-i Merkeziyesi Cemiyeti (5 Ekim 1919).....	111
9.1.40. Kirmasti (Mustafa Kemal Paşa) Müdafa-i Hukuk Heyet-i Merkeziyesi (8 Ekim 1919).....	112
9.1.41. Bolu Müdafa-i Hukuk Cemiyeti (15 Ekim 1919)	112
9.1.42. Kozan Müdafa-i Hukuk Cemiyeti (30 Ekim 1919)	112
9.1.43. Mut Müdafa-i Hukuk Cemiyeti (1 Kasım 1919)	112
9.1.44. Maraş Müdafa-i Hukuk Cemiyeti (29 Kasım 1919)	112
9.1.45. Karakol Cemiyeti (29 Kasım 1919)	112
9.1.46. Sivas Anadolu Kadınları Müdafa-i Vatan Cemiyeti (12 Aralık 1919)	114
9.1.47. Konya Kadınları Müdafa-i Vatan Cemiyeti (24 Aralık 1919)...	115
9.1.48. Urfa Kuva-yi Milliye Cemiyeti (29 Aralık 1919)	115
9.1.49. İzmir Redd-i İlhak Cemiyeti (14 Mayıs 1919)	115
9.1.50. Adana Vilayeti Müdafa-i Hukuk Cemiyeti (1919)	116
9.1.51. Mağdurun-i Siyasiye Teavün Cemiyeti (1919)	116
9.1.52. Aydın Redd-i İlhak Heyet-i Milliyesi (23 Haziran 1919)	116
9.1.53. İstanbul Müdafa-i Milliye Dernekleri (1920)	116
9.2. Milli Mücadeleye ve Toprak Bütünlüğümüze Karşı Faaliyet Göstermiş Olan Cemiyetler.....	116
9.2.1. Toprak Bütünlüğümüze Karşı Azınlıkların Kurduğu Cemiyetler	116
a. Ermeniler Tarafından Kurulan Cemiyetler	117
b. Rumlar Tarafından Kurulan Cemiyetler.....	117
c. Musevilerin Kurduğu Cemiyetler	118
d. Kürtlerin Kurduğu Cemiyetler.....	118
9.3. Milli Mücadele'ye Karşı Olup Yabancı Devlet Himayesi Yanlısı Olan Cemiyetler	119
9.3.1. Wilson İlkeleri Cemiyeti (4 Aralık 1918)	119
9.3.2. İngiliz Muhipleri Derneği (20 Mayıs 1919)	119
9.4. Milli Mücadele'ye Karşı Olup Dine Dayalı ve Padişah Yanlısı Olan Cemiyetler.....	120
9.4.1. Teceddüd Firkası (9 Kasım 1918)	120

9.4.2. Selamet-i Osmaniye Fırkası (17 Aralık 1918)	120
9.4.3. Askeri Nigehban Cemiyeti (17 Ocak 1919).	120
9.4.4. Hürriyet ve İtilaf Fırkası (10 Ocak 1919)	121
9.4.5. Sulh ve Selamet-i Osmaniye Fırkası (14 Ocak 1919)	121
9.4.6. Trabzon ve Havalisi Ademi Merkeziyet Cemiyeti (Ocak/1919) ...	121
9.4.7. Teali-i İslam Cemiyeti (19 Şubat 1919)	121
9.4.8. Vahdet-i Milliye Cemiyeti (24 Şubat 1919)	122
9.4.9. Lazistan Selamet-i Milliye Cemiyeti (23 Nisan 1919)	122
9.4.10. Osmanlı İla-yi Vatan Cemiyeti (19 Kasım 1919)	122
10. Milli Mücadele Yılları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Kurulması.....	123
10.1. Tümgeneral Mustafa Kemal Tarafından Başlatılan Milli Mücadele ...	123
10.2. Tümgeneral Mustafa Kemal'in İstanbul'daki Çalışmaları	126
10.3. Padişah Vahdettin'in İngilizlere Teslimiyet Teklifinde Bulunması	129
10.4. Tümgeneral Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı	130
10.5. Tümgeneral Mustafa Kemal'in Havza Genelgesi.....	133
10.6. Kurtuluş Mücadelesi İçin Bayrak Açılan Tümgeneral Mustafa Kemal'e Osmanlı Hükümeti Tarafından İstanbul'a Geri Dönme Talimatı Verilmesi	135
10.7. Tümgeneral Mustafa Kemal'in Amasya Duyuruları	136
10.8. İstanbul'a Dönme Talimatına Uymayan Tümgeneral Mustafa Kemal'in İstanbul Hükümeti Tarafından Görevden Alınması	138
10.9. Erzurum Kongresi (23 Temmuz 1919 - 7 Ağustos 1919)	140
10.10. Sivas Kongresi (4 Eylül 1919 - 11 Eylül 1919).....	152
10.11. Amasya Protokolü	158
10.12. Sivas'ta Komutanlarla Yapılan Toplantı ve Temsil Heyeti Başkanı Mustafa Kemal'in Ankara'ya Gitmesi.....	163
10.13. Misak-ı Milli (28 Ocak 1920).....	165
10.14. İstanbul'un Resmen İşgalisi (16 Mart 1920).....	167
10.15. Damat Ferit'in Beyannamesi ile Milli Mücadele'ye Karşı Şeyhülislam'in Ölüm Fetvası ve Buna Karşılık Ankara Müftülüğü'nün Karşı Fetvası.....	171
10.15.1. Sadaret'in Beyannamesi	171

10.15.2. Şeyhülislam'ın Ölüm Fetvası.....	171
10.15.3. Ankara Müftüsü Rıfat Börekçi'nin Karşı Fetvası	173
10.16. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Kurulması (23 Nisan 1920).....	174
10.17. Vahdettin Tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi ve İcra Heyeti Başkanı Mustafa Kemal ve Arkadaşları Hakkında Ölüm Fermanı Çıkartılması (24 Mayıs 1920)	205

- III -

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN ÖLÜM FERMANI SEVR ANTLAŞMASI'NDAN BAĞIMSIZ TÜRK DEVLETİ'NİN DÜNYACA KABUL EDİLDİĞİ LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI'NA (10 Ağustos 1920 – 24 Temmuz 1923)	207
1. Osmanlı İmparatorluğu'nun Ölüm Fermanı: Sevr Antlaşması	208
1.1. Sevr Antlaşmasının İmzalanması (10 Ağustos 1920)	208
2. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Kuruluşu Sonrası Düzenlenmiş Olan Kongreler	212
2.1. Üçüncü Edirne Kongresi (9 Mayıs 1920-13 Mayıs 1920)	212
2.2. Afyon Kongresi (2 Ağustos 1920)	212
2.3. Birinci Pozantı Kongresi (5 Ağustos 1920)	213
2.4. İkinci Pozantı Kongresi (8 Ekim 1920).....	214
3. Milli Mücadele ve Kurtuluş Savaşı'na Karşı Ayaklanması	214
3.1. Birinci Düzce Ayaklanması (13 Nisan 1920-31 Mayıs 1920)	215
3.2. Kuva-yi İnzibatiye (Hilafet Ordusu) (18 Nisan 1920 - 25 Haziran 1920)	216
3.3. Taraklı Çarşışması (27 Nisan 1920)	218
3.4. Ahmet Anzavur'un Adapazarı ve Geyve Harekatı (10 Mayıs 1920)	219
3.5. Mudurnu Çarşışması (12 Mayıs 1920 - 13 Mayıs 1920)	219
3.6. Birinci Yozgat Ayaklanması (15 Mayıs 1920-27 Ağustos 1920)	219
3.7. Cemil Çeto Olayı (20 Mayıs 1920-7 Haziran 1920)	219
3.8. Zile Ayaklanması (25 Mayıs 1920-21 Haziran 1920).....	220
3.9. Yıldızeli Ayaklanması/Sulusaray Olayı (27 Mayıs 1920).....	220
3.10. Milli Aşireti Olayı (1 Haziran 1920-8 Eylül 1920).....	221
3.11. Kula Olayı (27 Haziran 1920).....	222
3.12. Haçın Ayaklanması (13 Temmuz 1920 - 15 Ekim 1920).....	222

3.13. İkinci Düzce Ayaklanması (8 Ağustos 1920-23 Eylül 1920).....	223
3.14. İnegöl Olayı (20 Temmuz 1920)	223
3.15. Çopur Ayaklanması (21 Temmuz 1920 - 30 Temmuz 1920)	225
3.16. İkinci Yozgat Ayaklanması (5 Eylül 1920 - 30 Aralık 1920).....	225
3.17. Çengelhan Olayı (8 Eylül 1920).....	225
3.18. Nogaykızıköyü Olayı (8 Eylül 1920)	226
3.19. Ayvalıközü Çarşıması (23 Eylül 1920)	226
3.20. Koyunculu Çarşıması (25 Eylül 1920)	226
3.21. Konya Ayaklanması (2 Ekim 1920 - 22 Kasım 1920)	226
3.22. Demirci Mehmet Efe Ayaklanması (1 Aralık 1920 - 30 Aralık 1920)	228
3.23. Çerkez Ethem ve Kardeşlerinin Ayaklanması (27 Aralık 1920 - 23 Ocak 1921)	228
3.24. Koçgiri Ayaklanması (6 Mart 1921 - 17 Haziran 1921).....	230
3.25. Pontus Ayaklanması (1918 - 1923)	230
4. Kurtuluş Savaşı Öncesi Ülke Düzeninin Sağlanması ve Milli Düzenli Ordunun Kurulmasına Yönelik Yapılan Düzenlemeler	231
4.1. Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce Kısa Sürede Çıkartılan Olağanüstü Nitelikli Kanunlar.....	231
4.1.1. Hiyanet-i Vataniye Kanunu (29 Nisan 1920)	231
4.1.2. Nisab-ı Müzakere Kanunu (5 Eylül 1920).....	233
4.1.3. Firariler Hakkında Kanun (11 Eylül 1920).....	234
4.1.4. İstiklal Mahkemeleri'nin Kurulmasına Dair Kanun (31 Temmuz 1922).....	235
4.2. Milli Düzenli Ordu'nun Kurulması	237
4.3. Başkomutanlık Kanunu	241
4.3.1. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve İcra Heyeti Başkanı Mustafa Kemal'in Başkomutan Olması (5 Ağustos 1921)	241
4.3.2. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve İcra Heyeti Başkanı Mustafa Kemal'in Başkomutanlık Süresinin Uzatılması.....	245
4.4. Tekalif-i Milliye Emirleri (Ulusal Yükümlülükler).....	252
4.4.1. Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi Başkumandan Mustafa Kemal Tarafından 7 Ağustos 1921 Tarihinde 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 Numaralı Tekalifi Milliye Emirlerinin Verilmesi.....	254

4.4.2. Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi Başkumandan Mustafa Kemal Tarafından 7 Ağustos 1921 Tarihinde 7, 8, 9 ve 10 Numaralı Tekalifi Milliye Emirlerinin Verilmesi	258
5. Kurtuluş Savaşları.....	261
5.1. Güney Cephesi	264
5.1.1. Maraş (Kahramanmaraş)	264
5.1.2. Urfa (Şanlıurfa)	265
5.1.3. Antep (Gaziantep)	266
5.2. Doğu Cephesi.....	267
5.3. Batı Cephesi	267
5.3.1. Milis Kuvvetleri Tarafından Gerçekleştirilen Çete Savaşları.....	267
5.3.2. Birinci İnönü Savaşı	268
5.3.3. İkinci İnönü Savaşı.....	270
5.3.4. Kütahya-Eskişehir Savaşları.....	274
5.3.5. Sakarya Meydan Muharebesi	276
5.3.6. Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi	279
6. Kurtuluş Savaşı Sürecinde Yapılan Antlaşmalar	290
6.1. Gümrü Antlaşması (2 Aralık 1920).....	290
6.2. Türkiye-Afganistan Dostluk Antlaşması (1 Mart 1921)	293
6.3. Moskova Antlaşması (16 Mart 1921)	293
6.4. Kars Antlaşması (13 Ekim 1921)	294
6.5. Ankara Antlaşması (20 Ekim 1921).....	295
6.6. Türkiye-Ukrayna Dostluk Antlaşması (2 Ocak 1922)	300
6.7. Mudanya Mütarekesi (11 Ekim 1922)	300
6.8. Türkiye-Yunanistan Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi (30 Ocak 1923) ...	305
7. İzmir Birinci İktisat Kongresi (17 Şubat 1923-4 Mart 1923).....	305
7.1. Atatürk'ün İzmir Birinci İktisat Kongresini Açış Konuşması.....	305
7.2. İzmir Birinci İktisat Kongresinde Alınmış Olan Kararlar	317
8. Lozan Sulh Muahedenamesi (Lozan Barış Antlaşması) (24 Temmuz 1923).....	318
8.1. Lozan Sulh Muahedenamesi (Lozan Barış Antlaşması)'nın Şartları	318

8.2. Lozan Barış Antlaşması Hakkında Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün Nutuk’da Söyledikleri	320
--	-----

8.3. Mali Olarak İflas Etmiş, Yarı Sömürge Haline Gelmiş, Yurdu İşgal Edilmiş Osmanlı Devleti’nin Ölüm Fermanı Sevr Antlaşması’ndan Bağımsız Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin Dünyaca Tanındığı Lozan Barış Antlaşması’nın İmzalanması.....	329
--	-----

-IV-

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK’ÜN CUMHURBAŞKANLIĞI DÖNEMİNDE ATILAN DEVRİM NİTELİKLİ ADIMLAR (29 Ekim 1923-10 Kasım 1938).....	333
---	------------

1. Yeni Çağdaş Demokratik Bir Devletin Kurulması Yolunda Yapılan Devrim Nitelikli Düzenlemeler.....	333
--	------------

1.1. Siyasi Alanda Yapılan Devrimler.....	333
---	-----

1.1.1. Sultanatın Kaldırılması (1 Kasım 1922)	333
---	-----

1.1.2. Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin Kurulması.....	343
---	-----

a. Cumhuriyet'in İlanı (29 Ekim 1923).....	343
--	-----

b. Başkomutan Mareşal Gazi Mustafa Kemal'in Cumhurbaşkanı Seçilmesi.....	344
--	-----

c. İlk Cumhuriyet Hükümeti	345
----------------------------------	-----

1.1.3. Halifeliğin Kaldırılması (3 Mart 1924).....	347
--	-----

1.1.4. Anayasa'nın Kabul Edilmesi (20 Ocak 1921/20 Nisan 1924)	351
--	-----

a. 20 Ocak 1921 Anayasası.....	351
--------------------------------	-----

b. 20 Nisan 1924 Anayasası.....	351
---------------------------------	-----

c. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Teşkilat-ı Esasiye Kanunu Hakkında Nutuk'ta Söyledikleri	352
---	-----

1.1.5. Kadın Haklarının Tanınması (1930/1933/1934).....	354
---	-----

1.1.6. Şer'iye ve Evkaf Vekaleti'nin Kaldırılması (3 Mart 1924)	356
---	-----

1.1.7. Laikliğin Kabul Edilmesi (5 Şubat 1937)	356
--	-----

1.2. Toplumsal Alanda Yapılan Devrimler	357
---	-----

1.2.1. Hafta Tatili Hakkında Kanun (2 Ocak 1924).....	357
---	-----

1.2.2. Şapka Devrimi (25 Kasım 1925)	357
--	-----

1.2.3. Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması (30 Kasım 1925)	358
--	-----

1.2.4. Miladi Takvimin Kabul Edilmesi (26 Aralık 1925)	359
--	-----

1.2.5. Günün Yirmi Dört Saate Taksimine Dair Kanun (26 Aralık 1925)	359
1.2.6. Beynelmilel Erkanın Kabulü Hakkında Kanun (20 Mayıs 1928)	359
1.2.7. Yeni Ağırlık ve Uzunluk Ölçü Birimlerinin Kabul Edilmesi (26 Mart 1931)	359
1.2.8. Soyadı Kanunu'nun Kabul Edilmesi (21 Haziran 1934)	360
1.2.9. Lakap ve Unvanların Kaldırılmasına Dair Kanun (26 Kasım 1934)	360
1.2.10. Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun (3 Aralık 1934)	360
1.2.11. Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanun (27 Mayıs 1935)	361
1.3. Ekonomik Alanda Yapılmış Olan Devrimler	361
1.4. Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan Devrimler	367
1.4.1. Tevhid-i Tedrisat (Öğrenim Birliği) Kanunu'nun Kabulü (3 Mart 1924)	367
1.4.2. Medreselerin Kapatılması	368
1.4.3. Arap Harflerinin Kaldırılarak Yeni Türk Alfabesinin Benimsenmesi (1 Kasım 1928)	368
1.4.4. Üniversite Reformu (1933)	371
1.4.5. Türk Tarih Kurumu'nun Kurulması (15 Nisan 1931)	372
1.4.6. Türk Dil Kurumu'nun Kurulması (12 Temmuz 1932)	374
1.4.7. Güzel Sanatlar Alanında Yapılan Çalışmalar	375
1.5. Hukuk Alanında Yapılan Devrimler	376
2. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Çağdaş Devlet Düzeninin Kurulması Yönünde Yapılan Hukuki Düzenlemeler.....	378
3. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Dış Politika	431
3.1. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Dönemi Dış Politikanın Esasları	431
3.2. Komşu Devletlerle Yapılan Antlaşmalar	432
3.2.1. Türk-Ermeni Gümrü Antlaşması (2 Aralık 1920)	432
3.2.2. Türkiye-Sovyet Rusya Moskova Dostluk Antlaşması (16 Mart 1921)	432

3.2.3. Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan-Ermenistan Kars Antlaşması (13 Ekim 1921).....	432
3.2.4. Türkiye-Bulgaristan Dostluk Antlaşması (18 Ekim 1925)	432
3.2.5. Türkiye-Bulgaristan Tarafsızlık, Uzlaştırma ve Hakemlik Antlaşması (6 Mart 1929).....	433
3.2.6. Türkiye-Yunanistan Ahali Mübadelesi Antlaşması (10 Haziran 1930).....	433
3.2.7. Türkiye-Yunanistan Ticaret ve İkamet Antlaşması (1 Kasım 1930).....	433
3.2.8. Türkiye-Yunanistan Dostluk ve İşbirliği Antlaşması (14 Eylül 1933).....	434
3.2.9. Balkan Antantı (9 Şubat 1934)	434
3.2.10. Türkiye-İran-Irak Üçlü Antlaşma (2 Ekim 1935).....	435
3.2.11. Sadabad Paktı (8 Temmuz 1937).....	435
3.2.12. Yunanistan İle Dostluk Antlaşması (27 Nisan 1938).....	435
3.2.13. Selanik Antlaşması (31 Temmuz 1938).....	435
3.3. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Komşu Olmayan Yabancı Devletler İle Yapılan Antlaşmalar.....	436
3.3.1. Türkiye-Afganistan Dostluk Antlaşması (1 Mart 1921)	436
3.3.2. Türkiye-Fransa Ankara Antlaşması (20 Ekim 1921).....	436
3.3.3. Türkiye-Ukrayna Dostluk Antlaşması (2 Ocak 1922)	436
3.3.4. Mudanya Mütarekesi (11 Ekim 1922)	437
3.3.5. Lozan Barış Antlaşması (24 Temmuz 1923)	437
3.3.6. Türkiye-Afganistan Dostluk ve İşbirliği Antlaşması (22 Mayıs 1928).....	438
3.3.7. Türkiye-Düyun-u Umumiye Alacaklıları Arasındaki Paris Sözleşmesi (13 Haziran 1928).....	438
3.3.8. Türkiye-Düyun-u Umumiye Alacaklıları Arasındaki Sözleşme (22 Nisan 1933)	438
3.3.9. Türk-Yugoslav Münakit, Dostluk, Adem-i Tecavüz, Adli, Tesviye, Hakem ve Uzlaşma Antlaşması (27 Ekim 1933)	439
3.3.10. Türkiye-Yugoslavya Dostluk ve Saldırımsızlık Antlaşması (27 Kasım 1933)	439
3.3.11. Fransız-Türk Ödeme Antlaşması (29 Nisan 1936)	439

İçindekiler

3.3.12. Montrö Sözleşmesi (20 Temmuz 1936)	440
3.3.13. Akdeniz'de Korsanlık Eylemine Karşı Ortak Önleme İlişkin Nyon Antlaşması (14 Eylül 1937).....	442
3.2.14. Türk-Fransız Dostluk Antlaşması (4 Temmuz 1938).....	442
3.2.15. Türkiye-Almanya Kredi Sözleşmesi (25 Temmuz 1938).....	443
3.2.16. Türk-Alman Ticaret Antlaşması (25 Temmuz 1938)	443
4. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde İnşa Edilen ve Millileştirilen Demiryolları	443
4.1. Cumhuriyet Döneminde Devlet Tarafından Yapılan Demiryolları	445
4.1.1. Ankara-Sivas Hattı	445
4.1.2. Samsun-Sivas (Kalink) Hattı.....	445
4.1.3. Kütahya-Balıkesir Hattı.....	445
4.1.4. Filyos-Irmak Hattı	445
4.1.5. Ulukışla-Kayseri (Kardeşliği-Boğazköprü) Hattı	445
4.1.6. Fevzi Paşa-Diyarbakır Hattı	445
4.1.7. Yolçatı-Elazığ Hattı.....	445
4.1.8. Afyon-Karahisar-Antalya Hattı	445
4.1.9. Sivas-Erzurum Hattı	446
4.1.10. Malatya-Çetinkaya Hattı	446
4.1.11. Filyos-Zonguldak Hattı	446
4.1.12. Diyarbakır-Kurtalan Hattı	446
4.2. Yabancılar Tarafından İşletilen Demiryollarının Millileştirilmesi.....	446
4.2.1. İzmir-Aydın-Dinar-Eğridir Hatlarının Millileştirilmesi	446
4.2.2. Anadolu ve Mersin-Adana Demiryollarının Satın Alınması	446
4.2.3. Mudanya-Bursa Hattının Millileştirilmesi	447
4.2.4. Bağdat Demiryolunun Millileştirilmesi.....	447
4.2.5. Samsun-Çarşamba Hattının Millileştirilmesi	447
4.2.6. İzmir-Kasaba Hattının Millileştirilmesi	447
4.2.7. Şark Demiryollarının Millileştirilmesi	447
5. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Kurulan Belli Başlı Müesseseler.....	447
5.1. Türkiye Cumhuriyeti Devleti	448

5.2. Halk Fırkası (Cumhuriyet Halk Partisi).....	448
5.3. Halkevleri	450
5.3.1. Dil, Edebiyat, Tarih Şubesi.....	451
5.3.2. Güzel Sanatlar Şubesi.....	451
5.3.3. Temsil Şubesi	451
5.3.4. Spor Şubesi	452
5.3.5. Sosyal Yardım Şubesi.....	452
5.3.6. Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi.....	452
5.3.7. Kütüphane ve Neşriyat Şubesi.....	452
5.3.8. Köycültük Şubesi.....	452
5.3.9. Müze ve Sergi Şubesi	453
5.4. Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti (Türk Tarih Kurumu)	453
5.5. Türk Dili Tetkik Cemiyeti (Türk Dil Kurumu)	454
5.6. Diyanet İşleri Başkanlığı	455
5.7. Ali İktisat Meclisi	456
5.8. Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti	456
5.9. Türk Kadınlar Birliği.....	457
5.10. Türk Tayyare Cemiyeti (Türk Hava Kurumu).....	457
5.11. Türk Çalıştırma Derneği.....	458
5.12. Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü.....	459
5.13. Atatürk Çiftlikleri	459
5.14. Uluslararası İzmir Fuarı.....	462
5.15. Anadolu Ajansı.....	464
5.16.Ticaret ve Sanayi Odaları	465
5.17. Himaye-i Etfal Cemiyeti (Çocuk Esirgeme Kurumu)	466
5.18. Türk Kuşu.....	466
5.19. Türkiye Binicilik Federasyonu	467
5.20. Türk Seyyahin Cemiyeti (Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu)	468
5.21. Ankara Radyosu	468
5.22. İstanbul Radyosu	469

İçindekiler

5.23. Sihat ve İctimai Muavenet Vekaleti (Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı).....	469
5.24. İnhisarlar Genel Müdürlüğü (Tekel Genel Müdürlüğü)	469
5.25. Demiryolları ve Limanlar Genel Müdürlüğü	469
5.26. Devlet Hava Yolları İşletmesi İdaresi (Türk Hava Yolları)	470
5.27. Şose ve Köprüler Reisliği (Karayolları Genel Müdürlüğü)	470
5.28. İstatistik Umum Müdürlüğü.....	470
5.29. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	471
5.30. Petrol Arama ve İşletme İdaresi.....	471
5.31. Altın Arama ve İşletme İdaresi	471
5.32. Etibank	471
5.33. Elektrik İşleri Etüt İdaresi	472
5.34. Maden Tetkik Arama Enstitüsü	472
5.35. Toprak Mahsulleri Ofisi.....	473
5.36. Meteoroloji Umum Müdürlüğü (Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü)	473
5.37. Demir İşletmeleri Genel Müdürlüğü	473
5.38. Vakıflar Genel Müdürlüğü.....	474
5.39. Sümerbank	476
5.40. Fiskobirlik	478
5.41. Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü (Makina Kimya Kurumu)	478
5.42. Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu	479
5.43. Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü)	480
5.44. Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası (Cumhurbaşkanlığı Orkestrası).....	480
5.45. Asar-ı Atika ve Müzeler (Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü)	480
5.45.1. Ankara Türk Etnografya Müzesi	481
5.45.2. İstanbul Resim ve Heykel Müzesi.....	481
5.45.3. Diğer Müzeler	481
5.46. Çağdaş Mahkemeler.....	481
5.47. Örnek Sağlık Kampı Uygulaması	481

5.48. Yardım ve Emekli Sandıklarının Kurulması	481
5.49. İstanbul Üniversitesi.....	482
5.50. Ankara Üniversitesi.....	482
5.50.1. Türk Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi	482
5.50.2. Ankara Hukuk Fakültesi	482
5.50.3. Ziraat Okulları ve Yüksek Ziraat Enstitüsü	485
5.51. Gazi Terbiye Enstitüsü	485
5.52. Darülfünun İlahiyat Fakültesi.....	485
5.53. Ankara Devlet Konservatuari	485
5.54. Millet Mektepleri.....	486
5.55. Köy Eğitimmenleri	486
5.56. Köy Öğretmen Okulları.....	486
5.57. Milli Musiki ve Temsil Akademisi.....	487
5.58. Merkez Bankası.....	487
5.59. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası.....	488
5.60. Türkiye İş Bankası	488
5.61. Sanayi ve Maadin Bankası	489
5.62. Halk Bankası	490
5.63. Emlak ve Eytam Bankası	490
5.64. Denizbank	490
5.65. Belediyeler Bankası (İller Bankası).....	490
5.66. Ankara Türk Sigorta A.Ş.....	491
5.67. Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	491
5.68. Milli Reasürans	491
5.69. Türkiye Taş Kömürü Kurumu	491
5.70. Milli Emniyet Sistemi Riyaseti (6 Ocak 1926)	491
6. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Faaliyete Geçen Muhtelif Fabrika ve Sanayi İşletmeleri	491
6.1. Osmanlı İmparatorluğu’ndan Kalan ve Revizyon/Kapasite Artırımı Yapılarak Çalıştırılan Fabrika ve İşletmeler.....	491
6.1.1. Bakırköy Pamuklu Sanayii Müessesesi	491
6.1.2. Adana Bez Fabrikası.....	492

İçindekiler

6.1.3. Defterdar Yünlü Sanayi Müessesesi.....	492
6.1.4. Yıldız Çini ve Porselen Sanayi Müessesesi.....	492
6.1.5. Hereke Yünlü Sanayi Müessesesi	492
6.1.6. Beykoz Deri ve Kundura Sanayii Müessesesi	492
6.1.7. Bomonti Bira Fabrikası	492
6.1.8. Tütün Fabrikaları.....	492
6.1.9. Haliç Tersanesi.....	492
6.1.10. İstinye Tersanesi.....	493
6.1.11. Kabataş ve Silahtarağa Santralleri.....	493
6.1.12. Aslan Çimento.....	493
6.2. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Açılmış Olan Fabrikalar	493
6.2.1. Eskişehir Cer Atölyesi.....	494
6.2.2. Adana Mensucat Fabrikası (Milli Mensucat Fabrikası)	495
6.2.3. Ankara Uçak Onarım Atölyesi	495
6.2.4. Eskişehir Uçak Bakım Fabrikası	495
6.2.5. Kayseri Uçak Fabrikası ve Tank Tamir Fabrikası.....	495
6.2.6. Gölcük Tersanesi.....	496
6.2.7. Bursa Dokuma Fabrikası	497
6.2.8. Isparta Halıcılık Fabrikası	497
6.2.9. Ankara Çimento Fabrikası	497
6.2.10. İstanbul Bomonti Türk Mensucat Fabrikası	497
6.2.11. Gaziantep Mensucat Fabrikası	497
6.2.12. Mecidiyeköy Likör ve Kanyak Fabrikası	497
6.2.13. Uşak Şeker Fabrikası.....	497
6.2.14. Bünyan Hidroelektrik Santralı.....	497
6.2.15. Bünyan Hali İpliği/Yünlü Dokuma Fabrikası	498
6.2.16. Kayseri Bez Fabrikası	498
6.2.17. Konya Ereğli Pamuklu Sanayii Müessesesi	498
6.2.18. Kayseri Değirmencilik İşletmesi	498
6.2.19. Malatya Elektrik Santrali.....	498
6.2.20. Isparta İplik Fabrikası.....	498

6.2.21. Trabzon Visera Hidroelektrik Santrali.....	498
6.2.22. Malatya Sigara Fabrikası	499
6.2.23. Paşabahçe Rakı ve İspирto Fabrikası	499
6.2.24. Diyarbakır Tekel Rakı Fabrikası	499
6.2.25. Gaziantep Rakı Fabrikası.....	499
6.2.26. Eskişehir Şeker Fabrikası	499
6.2.27. Bakırköy Bez Fabrikası	499
6.2.28. Bursa Süttozu Fabrikası.....	499
6.2.29. Zonguldak Kömür Yıkama Fabrikası	499
6.2.30. Turhal Şeker Fabrikası.....	499
6.2.31. Keçiborlu Kükürt Fabrikası	499
6.2.32. Isparta Gülyağcılığı Ltd. Şti.	499
6.2.33. Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası.....	499
6.2.34. Mamak Gaz Maskesi Fabrikası	500
6.2.35. Sümerbank Nazilli Basma Sanayii Müessesesi	500
6.2.36. Zonguldak Antrasit Fabrikası	504
6.2.37. Elazığ Şark Kromları İşletmesi.....	504
6.2.38. İzmit Kağıt Fabrikası	504
6.2.39. Malatya Bez ve İplik Fabrikası.....	504
6.2.40. Ankara Bira Fabrikası.....	505
6.2.41. Karabük Demir Çelik Fabrikası.....	505
6.2.42. Yozgat Termo-Elektrik Santrali	505
6.2.43. Sivas Çimento Fabrikası	505
6.2.44. Sümerbank Merinos Yünlü Sanayii Dokuma Fabrikası.....	505
6.2.45. Sümerbank Gemlik Sun'i İpek ve Viskon Mamulleri Fabrikası	505
6.2.46. Eskişehir İspирто Fabrikası	505
6.2.47. Kırıkkale Ağır Silah ve Çelik Fabrikası	505
6.2.48. Kırıkkale Silah Fabrikası	505
6.2.49. Tekirdağ İçki Fabrikası.....	505
6.2.50. Nevşehir İçki Fabrikası.....	506

İçindekiler

6.2.51. Büyükdere Kibrıt Fabrikası	506
6.2.52. Derince Ahşap Travers Emprenye Fabrikası.....	506
6.2.53. Bitlis Sigara Fabrikası	506
6.2.54. Mühimmat Fabrikası	506
6.2.55. Kırıkkale Pirinç Döküm ve Haddehanesi	506
6.2.56. Ankara/Kayaş Kapsul ve Mermi Fabrikası	506
6.2.57. Kırıkkale Barut, Tüfek ve Top Fabrikaları.....	506
6.2.58. Kırıkkale Dişli Fabrikası	506
6.2.59. Erzurum Silah Fabrikası.....	506
6.2.60. İzmir Silah Fabrikası	506
6.2.61. Zonguldak Sömikok Fabrikası	506
6.2.62. Sünger Sanayi.....	506
6.2.63. Klor Alkali Fabrikası.....	507
6.2.64. İstanbul Otomobil Montaj Fabrikası	507
6.2.65. Ankara Hafif Silah ve Top Tamir Atölyeleri, Fişek ve Marangoz Fabrikaları	507
6.2.66. Kırıkkale Elektrik Makinaları Fabrikası.....	507
6.2.67. Elmadağ Barut ve Patlayıcı Madde Fabrikası	507
6.2.68. İzmir Şarap Fabrikası	507
6.2.69. İzmit İkinci Kağıt ve Selüloz Fabrikası.....	507
6.2.70. Alaybey Tersanesi	507
6.2.71. Ankara'da Çubuk Barajı.....	508
6.2.72. İzmit Klor Fabrikası	508
6.2.73. Alpullu Şeker Fabrikası.....	508
6.2.74. Şakir Zümre Fabrikası.....	508
6.2.75. Evyap Sabun, Yağ, Gliserin Sanayi ve Ticaret A.Ş.	508
6.2.76. Beşiktaş Uçak Fabrikası	508
6.2.77. Vecihî Hürkuş	509
6.2.78. Nuri Killigil Silah ve Mühimmat Fabrikası.....	509
6.2.79. Alaeddin Konserveleri.....	509
6.2.80. Hacı Şakir Sabunları.....	509

6.2.81. Konya Ereğli Pamuklu Sanayii Müessesesi.....	509
7. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Ekonomik Bağımsızlık Yolunda Atılan Devrim Nitelikli Adımlar	510
7.1. Borç Batağına Giren Osmanlı İmparatorluğu'nun Mali İflası ve Lozan Barış Antlaşması'yla Ekonomik Bağımsızlık Yolunda Osmanlı Borçlarının Kontrol Altına Alınması.....	510
7.1.1. Borç Batağına Giren Osmanlı İmparatorluğu'nun Mali İflası	510
7.1.2. Lozan Barış Antlaşması'yla Ekonomik Bağımsızlık Yolunda Osmanlı Borçlarının Kontrol Altına Alınması.....	513
7.2. Kapitülasyonların Kaldırılması	513
7.3. Ekonomik Bağımsızlık Yolunda Düyun-u Umumiye İdaresi'nin Kaldırılması.....	514
7.4. Osmanlı'nın Diğer Bir Ekonomik Bağımlılığı Olan Tütün Rejisiniń Devletleştirilmesi	516
8. Karadeniz Vapuru ile “Türk Malları Seyyar Sergisi”nın Avrupa Limanlarını Dolaşması (13 Haziran 1926 - 5 Eylül 1926).....	517
8.1. Karadeniz Vapuru'nun Ziyaret Ettiği Limanlar	518
8.2. Seyyar Sergi Karadeniz Vapuru'nda Sergilenen Mallar.....	519
-V-	
GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN DİN KONUSUNDAKİ GÖRÜŞ VE UYGULAMALARI	523
1. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Din İle İlgili Yaptığı Muhtelif Konuşmaları	523
2. Diyanet İşleri Reisliği'nin Kurulması.....	529
3. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Bahkesir Zağnos Camiinde Verdiği Hutbe (7 Şubat 1923).....	530
4. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Hazırlattığı Cuma Hutbeleri	531
5. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Din Konusunda Hazırlatılmış Olan Özellikli Eserler	533
5.1. Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meali ve Tefsiri	533
5.2. Buhari Tercüme ve Şerhi.....	534
5.3. Cumhuriyet Çocuğunun Din Dersleri.....	534
5.4. Askere Din Kitabı.....	534
5.5. Askeri Din Dersleri	534

5.6. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Din Konusunda Doğru Aydınlanmanın Sağlanması Amacıyla Hazırlanmış Bazı Kitaplar	535
6. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Tamir Edilen Camiler	535
7. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün Bizzat Yaptırdığı Yurt İçindeki Camiler	536
8. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün Bizzat Yurt Dışındaki Cami Yapımlarına Desteği	536

-VI-

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK TARAFINDAN ÖNGÖRÜLMÜŞ BİR DÜNYA PROJESİ: CUMHURİYET KÖYLERİ	537
---	------------

-VII-

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK’ÜN KÜTÜPHANESİ VE OKUDUĞU KİTAPLAR	539
1. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün Okumaya Olan Düşkünlüğü.....	539
2. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün, Satır Altlarını Çizerek, Üzerine Muhtelif Notlar Almak ve İşaretler Koymak Suretiyle Okuduğu Kitaplardan Bazıları.....	542

-VIII-

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK’ÜN YAPITLARI	545
1. Takımın Muharebe Eğitimi (23 Şubat 1908)	545
2. Cumali Ordugahı (12 Eylül 1909)	545
3. Taktik ve Tatbikat Gezisi (Tabiye Tatbikat Seyahati/1911)	545
4. Bölüğün Muharebe Eğitimi (Bölüğün Muharebe Talimi/1912).....	546
5. Taktik Meselelerinin Çözümlenmesi ve Emirlerin Yazılış Şekline Yönelik Broşür (Tabiye Meselelerinin Halline ve Emirlerin Yazılış Şekline Dair Broşür/1916).....	546
6. Subay ve Komutan İle Konuşmalar (Zabit Ve Kumandanla Hasbihal/1914)	546
7. Arıburnu Muharebelerine Dair Rapor	546
8. Anafartalar Muhaberelerine Dair Rapor	546
9. Karlsbad Hatıraları	546
10. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün Hatıra Defteri	546
11. Nutuk (1927).....	547

12. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ten Mektuplar.....	547
13. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri.....	547
14. Medeni Bilgiler (Ocak/Şubat 1930)	547
15. Geometri (1937).....	548

-IX-

MUSTAFA KEMAL'E VERİLEN MADALYA VE NİŞANLAR.....	549
---	------------

1. Mustafa Kemal'e Osmanlı Padişahları Tarafından Verilen Madalya ve Nişanlar	549
1.1. Beşinci Rütbeden Mecidi Nişanı (25 Aralık 1906)	549
1.2. Dördüncü Rütbeden Osmanlı Nişanı (6 Kasım 1913)	549
1.3. Üçüncü Rütbeden Osmanlı Nişanı (1 Şubat 1915)	549
1.4. Muharebe Gümüş İmtiyaz Madalyası (30 Nisan 1915).....	549
1.5. Harp Madalyası (15 Temmuz 1915).....	549
1.6. Muharebe Gümüş Liyakat Madalyası (1 Eylül 1915)	549
1.7. Muharebe Altın Liyakat Madalyası (17 Ocak 1916)	549
1.8. İkinci Rütbeden Osmanlı Nişanı (1 Şubat 1916).....	549
1.9. İkinci Rütbeden Mecidi Nişanı (12 Aralık 1916)	549
1.10. Muharebe Altın İmtiyaz Madalyası (23 Eylül 1917).....	549
1.11. Birinci Rütbeden Kılıçlı Mecidi Nişanı (16 Aralık 1917)	550
1.12. Harp Madalyası (11 Mayıs 1918).....	550
1.13. Fahri Yaver Payesi (22 Eylül 1918)	550
2. Mustafa Kemal'e Osmanlı Subayı İken Yabancı Devletler Tarafından Verilen Madalya ve Nişanlar	550
2.1. Legion D'honneur Nişanı (11 Mart 1914).....	550
2.2. Bulgaristan St.Alexandr Nişanı Komandör Rütbesi (23 Mart 1915)....	550
2.3. Alman Demir Haç Nişanı (28 Aralık 1915)	550
2.4. Üçüncü Rütbeden Muharebe Liyakat Madalyası (27 Temmuz 1916)...	550
2.5. İkinci Rütbeden Demir Haç Nişanı (9 Eylül 1917)	550
2.6. Birinci Rütbeden Demir Haç Nişanı (9 Eylül 1917)	550
2.7. Birinci Rütbeden Kılıçlı Cordon de Prusse Nişanı (19 Şubat 1918)	550

-X-

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'Ü ZİYARETE GELEN YABANCI DEVLET ADamlARI.....	551
1. Fransız Bakan M. Franklin Bouillon'un Ziyareti	551
2. General Michael Frunze Başkanlığındaki Ukrayna Heyetinin Ankara Ziyareti	551
3. İran Harbiye Nazırı Rıza Han'ın Yaveri Salar Nizam'in Ziyareti.....	551
4. Bulgaristan Çiftçi Partisi Hükümeti Tarafından Görevlendirilen Edirne Başkonsolosu General Markov'un Ziyareti.....	551
5. Fransa'nın Suriye Yüksek Komiseri Henri de Jouvenel'in Ziyareti (16 Şubat 1926).....	552
6. Afganistan Dışişleri Bakanı Muhammed Veli Han'ın Ziyareti (1927) ...	552
7. Afgan Kral Emanullah Han İle Eşinin Ankara ve İstanbul Ziyaretleri.....	552
8. İngiliz Filo Komutanı ile İngiliz Elçisinin Ziyareti (14 Ekim 1929).....	553
9. İtalyan Maliye Bakanı Volpi'nin Ziyareti (7 Aralık 1929)	553
10. Kızıl Ordu Komutanı Trocki'nin Ziyareti (12 Aralık 1929)	553
11. SCCB Dışişleri Komiser Yardımcısı Karahan'ın Ziyareti (16 Aralık 1929).....	553
12. Macaristan Dışişleri Bakanı M. Walko'nun Ziyareti (24 Mart 1930)..	554
13. İngiltere'nin Irak Komiseri Hempres'in Ziyareti (6 Ekim 1930)	554
14. Yunanistan Başbakanı Venizelos'un Ziyareti	554
15. Macaristan Başbakanı Cont Bethlen'in Ziyareti	554
16. Japon Prensi Takamatsu'nun Ziyaret	554
17. Irak Kralı Faysal'ın Ziyareti	554
18. Bulgar Başbakanı M. Mauchanoff Ziyareti (2 Aralık 1931)	556
19. Mareşal Kliment Yefromoviç Voroşilov Heyetinin Ziyareti (27 Ekim 1933).....	556
20. Hicaz Naibi Emir Faysal'ın Türkiye'yi ziyareti (12 Haziran 1932).....	556
21. Amerika Birleşik Devletleri Genelkurmay Başkanı Douglas Mac Arthur'un Ziyareti.....	557
22. İran Dışişleri Bakanı Faruki Han'm Ziyareti	558
23. Yunan Başbakanı M. Çaldaris, Dışişleri Bakanı Demetre Maksimos ve Ekonomi Bakanı Pesmazoğlu'nun Ziyareti.....	559

24. Yunanistan Eski Başbakan Venizelos ve Eşinin Ziyareti	559
25. Yugoslav Kralı Alexander ve Eşinin Ziyareti.....	559
26. Romanya Dışişleri Bakanı Titulesco'nun Ziyareti (15 Ekim 1933)	559
27. Macar Başvekili Jules Gömbös ve Dışişleri Bakanı M.De Kanya'nın Ziyareti (21 Ekim 1933).....	559
28. Sovyet Savunma ve Deniz Kuvvetleri Komiseri Mareşal Voroshilov Başkanlığındaki Sovyet Askeri Heyetinin Ziyareti	559
29. Yang Şiyeş Başkanlığındaki Çin Askeri Heyeti'nin Ziyareti.....	560
30. Yugoslavya Hariciye Nazırı M. Jevtitch ve Eşinin Ziyareti	560
31. İran Şahı Rıza Pehlevi'nin Ziyareti	560
32. İsveç Veliahtı Gustav Adolf'un Ziyareti	561
33. Romanya Dışişleri Bakanı Titulesco'nun Ziyareti	561
34. Irak Dışişleri Bakanı General Nuri'nin Ziyareti (30 Aralık 1934)	561
35. Afganistan Dışişleri Bakanı Feyz Muhammed Han'in Ziyareti.....	561
36. İngiltere Kralı Sekizinci Edward'un Ziyareti.....	561
37. Irak Dışişleri Bakanı Nuri Sait Paşa'nın Ziyareti	562
38. Yugoslavya Devlet Konseyi Başkanı M.Stoyadinovich'in Ziyareti.....	562
39. Afganistan Kraliyet Mareşali olan Harbiye Bakanı Şah Mahmut Han Yanında Afganistan Genelkurmay Başkanı ve Berlin Büyükelçilerinin Ziyareti	562
40. Alman İktisat Bakanı Dr. Schacht'in Ziyareti	562
41. Romanya Dışişleri Bakanı Victor Antonescu'nun Ziyareti.....	562
42. Irak Dışişleri Bakanı Naci Elasil'in Ziyareti	562
43. Şarkı Ürdün Emiri Abdullah'ın Ziyareti.....	563
44. Ürdün Kralı Abdullah'ın Ziyareti (6 Haziran 1937).....	563
45. Yunan Başbakanı Metaksas'in Ziyareti.....	563
46. Romen Başbakanı Tatarescu'nun Ziyareti (28 Ekim 1937)	563
47. Suriye Başbakanı Cemil Mardam'ın Ziyareti (21/22 Aralık 1937).....	563
48. Yugoslav Harbiye Nazırı Orgeneral Marić'in Ziyareti	563
49. Romanya Kralı İkinci Carol'un Ziyareti	564

-XI-

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN MALLARINI MİLLETE BAĞIŞLAMASI VE VASİYETİ	565
1. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Mallarını Millete Bağışlaması	565
2. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Vasiyeti.....	567

-XII-

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK İÇİN NE DEDİLER?	569
1. Unesco'nun Gözüyle Gazi Mustafa Kemal Atatürk	569
2. Devlet Adamlarının Atatürk İçin Söyledikleri.....	569
2.1. ABD Başkanı, Franklin D.ROOSEVELT	569
2.2. ABD Başkanı John F. KENNEDY	569
2.3. Afgan Kralı Emanullah HAN.....	570
2.4. Batı Alman Cumhurbaşkanı Ludwig ERHARD	570
2.5. ADOLF HİTLER	570
2.6. Almanya Başbakanı KIESINGER	570
2.7. Azerbaycan Cumhurbaşkanı Haydar ALİYEV	570
2.8. Fransa Devlet Başkanı Charles De GAULLE	571
2.9. Fransız Başbakanı BRIAND	571
2.10. Fransız Cumhurbaşkanı Albert LEBRUN.....	571
2.11. Fransa Başbakanı Edouard HERRIOT	571
2.12. Hindistan Başbakanı Jawaharlal NEHRU	572
2.13. İngiltere Başbakanı David Lloyd GEORGE	572
2.14. İngiltere Başbakanı Sir Winston CHURCHILL.....	572
2.15. Irak Cumhurbaşkanı Abdüsselam ARÍF	572
2.16. İsrail Başbakanı Ben GURION	573
2.17. İsveç Başbakanı ERLANDER	573
2.18. Küba Lideri Fidel CASTRO	573
2.19. Lübnan Başbakanı KERAMÍ	573
2.20. Pakistan Cumhurbaşkanı Eyüp HAN	573
2.21. Rus Lideri Vladimir LENİN	574
2.22. Sovyet Devlet adamı KALİNİN.....	574

2.23. Sovyetler Birliği Başkanı N. S. KRUCHEV	574
2.24. Eski SSCB Devlet Başkanı Mihail GORBACOV	574
2.25. Yunanistan Başbakanı VENİZELOS	574
2.26. Yunanistan Başbakanı General METAKSAS	575
2.27. Belçika'nın Ankara Elçisi De RAYMOND	575
2.28. Etiyopya Büyükelçisi Osman MOHAMMED.....	575
2.29. Fransız Büyükelçisi Goutran De Junia	575
2.30. Fransa İçişleri Bakanlığı Üst Düzey Yöneticisi Alexandre JEVAKOFF.....	575
2.31. Eski Fransız Elçisi Albert KAMMERER	576
2.32. Fransız Ankara Büyük Elçisi Charles De CHAMBRUN	576
2.33. Hint Parlamento Heyeti Başkanı Sucheta KRIPALANI	576
2.34. Hollanda Dışişleri Bakanı Joseph LUNS	576
2.35. İngiliz Büyük Elçi-Yazar Lord KİNROSS	577
2.36. İngiltere Büyükelçisi Sir Percy LORAÎNE	578
2.37. İngiliz Kabinesi Üyesi Charles F.G. MASTERMAN	578
2.38. Suriye Millet Meclisi Başkanı Faris El HURİ	578
2.39. Yugoslavya Elçisi Branko ACZEMOVİÇ	579
2.40. Yunan Ekonomi Başkanı Yorgi PESMAZOGLU	579
2.41. Bulgaristan Başbakanı Todor JIVKOV	579
2.42. Çin Devlet Başkanı Çang Kay ŞEK	579
2.43. İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth	579
2.44. Tunus Devlet Başkanı Habip BURGİBAT	579
2.45. Yugoslavya İçişleri Bakanı M. STOYADİNOVİÇ	579
2.46. Pakistan Devlet Başkanı Muhammed Ali CİNNAH	579
3. Yabancı Generallerin Atatürk İçin Söyledikleri	580
3.1. ABD Generalı Mc. ARTHUR	580
3.2. ABD Ankara Büyük Elçisi General Charles H. SHERRİLL.....	580
3.3. ABD Eski Genelkurmay Başkanı Amiral William CRAWE	580
3.4. NATO Müttefik Kuvvetleri Eski Başkomutanı Alexander HAİG	581
3.5. Alman Generalı Liman Von SANDERS	581

3.6. Bulgar General DASKALOF	581
3.7. İngiliz General TOWNSHEND	581
3.8. İngiliz General C.F. Aspinali OGLANDER	581
4. Tarihçi/Bilim Adamlarının Atatürk Hakkında Söyledikleri	581
4.1. Profesörü Arnold LUDWIG (Kentucky Üniversitesi)	581
4.2. Alman Profesör Walter L. WRIGHT	582
4.3. Prof. Dr. Klaus Liebe-HARKORT (Bremen Üniversitesi)	582
4.4. Alman Tarihçisi Prof. Herbert MELZIG.....	582
4.5. Avusturyalı Heykeltraş KRIPPEL	583
4.6. Prof. Dr. Ernest JACKH (Columbia Üniversitesi)	583
4.7. Prof. Dr. Justine Mc CARTHY (Kentucky Louisville Üniversitesi)	583
4.8. Prof. Dr. Catherine BURILL (Columbia ve Princeton Üniversiteleri)	584
4.9. Prof. Dr. Ali MAZRUİ (ABD Binghamton Üniversitesi)	584
4.10. Prof. Dr. Heath LOWRY (Princeton Üniversitesi)	584
4.11. Prof. Dr. Bernard LEWIS (Princeton Üniversitesi)	584
4.12. Prof. Dr. Feroz AHMAD (Massachusetts Üniversitesi).....	585
4.13. Prof. Dr. Dong CİN GUA (Pekin Üniversitesi)	586
4.14. Prof. Dr. Geoffrey LEWIS (Oxford Üniversitesi).....	586
4.15. Dilbilimci ve Tarihçi Prof. Dr. Jean Paul ROUX.....	587
4.16. Tarihçi Prof. Dr. Robert MANTRAN	587
4.17. Uluslararası İlişkiler Tarihçisi Prof. Dr. Jacques THOBIE	588
4.18. Fransız Profesör Maurice BAUMANT	588
4.19. Hindistan Düşünürü Rabindranath TAGORE	588
4.20. İngiliz Profesör Arnold J. TOYNBEE	589
4.21. Prof. Dr. William HALE	589
4.22. İsviçreli Profesör MORRF	590
4.23. Macar Profesör M. Zajti FRANCZ	590
4.24. Prof. Dr. Hamza YUSUF (Makedonya Üsküp Üniversitesi)	590
4.25. Prof. Dr. Vitali ŞEREMET (Rusya Bilimler Akademisi)	590
4.26. Yunan Tarihçi Thomas VAİDİS	591

5. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün Ölümü Üzerine Dünya Genelinde Gazetelerde Çıkan Muhtelif Haberler.....	591
5.1. Hans FROEMBGEN (Alman).....	591
5.2. Klaus LIEBE (Radyo TV yayıncısı).....	591
5.3. Dietrich SCHLEGEL (İletişimci).....	592
5.4. Ernest HEMİNGWAY (Amerikan).....	593
5.5. Gladys BAKER (Amerikan).....	593
5.6. W. Somerset MAUGHAM (İngiliz).....	593
5.7. Alan MOREHEAD (İngiliz)	593
5.8. Herbert SİDEABOTHAM (İngiliz).....	593
5.9. Berthe Georges GAULİS (Fransız Gazeteci)	593
5.10. Claude FARRÈRE (Fransız)	593
5.11. George BENNEB (Fransız).....	593
5.12. Raymond CARTIER (Fransız)	594
5.13. Gerard TONGAS (Fransız)	594
5.14. SANERWELİN (Fransız Gazeteci).....	594
5.15. Noelle ROGER (Fransız Gazeteci)	594
5.16. Ma Shao CHENG (Çin)	595
5.17. Edebiyatçı Cornelius BISCHOFF	595
6. Gazeteler	595
6.1. Volkischer Beobachter Gazetesi (Almanya)	595
6.2. Berlin-Alman Ajansı (Almanya)	595
6.3. Germania Gazetesi (Almanya)	595
6.4. National Zeitung (Almanya).....	596
6.5. Der Angriff (Almanya).....	596
6.6. Berliner L. Anzeiger (Almanya).....	596
6.7. The New York Times (ABD)	596
6.8. Los Angeles Times (ABD).....	597
6.9. Stipsi Gazetesi (Arnavutluk)	597
6.10. The Herald Gazetesi (Avustralya)	597
6.11. Libre Belgique Gazetesi (Belçika)	597

İçindekiler

6.12. Jornal Do Brasil (Brezilya)	597
6.13. Dness Gazetesi (Bulgaristan)	598
6.14. The China Press Gazetesi (Çin)	598
6.15. Berlingske Tidende Gazetesi (Danimarka)	598
6.16. National Tidence Gazetesi (Danimarka)	599
6.17. Uusisuomi (Finlandiya).....	599
6.18. Times Türkiye Özel Sayısı.....	600
6.19. The Truth Dergisi (İngiliz).....	600
6.20. Tahran Gazetesi (İran)	600
6.21. The Irish Times (Irlanda)	600
6.22. Nya Daglight Gazetesi (İsveç)	601
6.23. Daily Gleaner Gazetesi (Jamaika).....	601
6.24. The Japan Chronicle (Japon).....	601
6.25. Montreal Daily Star (Kanada).....	601
6.26. Loryan Gazetesi (Lübnan).....	602
6.27. Egyptian Gazette (Mısır).....	602
6.28. Tidens Tegn (Norveç)	602
6.29. Gazeta Polska (Polonya)	602
6.30. Malaya Tribune Gazetesi (Singapur)	603
6.31. El Tekaddum Gazetesi (Suriye)	603
6.32. Elifba Gazetesi (Suriye)	603
6.33. Dominion (Yeni Zelanda)	603
6.34. Politika Gazetesi (Yugoslavya).....	603
6.35. Kathimerini (Yunanistan)	603
YARARLANILAN KAYNAKLAR	605